

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie¹⁾
za rok 2018

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾~~ w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych* – **Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie**

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

x w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- x monitoringu realizacji celów i zadań,
- x samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- x procesu zarządzania ryzykiem,
- x audytu wewnętrznego,
- x kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- x innych źródeł informacji: oświadczeń naczelników wydziałów w zakresie realizacji kontroli zarządczej w kierowanych komórkach organizacyjnych oraz miesięcznych sprawozdań naczelników wydziałów w zakresie terminowości realizowanych spraw.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie**

Agata Moździerz

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

Olsztyn, 25 stycznia 2019
.....
(miejsce, data)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Pomimo podjętych w 2018 r. działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, nie wszystkie elementy powyższego procesu, funkcjonowały bez zastrzeżeń. Nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

- 1) wystąpiły incydentalne przypadki nieterminowej realizacji zadań lub z naruszeniem prawa,
- 2) w wyniku przeprowadzonego okresowego przeglądu mierników, określającego stopień realizacji celów, stwierdzono występowanie sporadycznych rozbieżności pomiędzy Budżetem zadaniowym a Planem działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie na 2018 rok w zakresie planowanej wartości miernika do osiągnięcia na koniec roku. Powyższe było podstawą do sporządzenia aktualizacji Planu działalności jednostki.
- 3) przeprowadzone kontrole wewnętrzne potwierdziły naruszenia obowiązujących procedur wewnętrznych oraz przepisów prawa,
- 4) przeprowadzona samoocena kontroli zarządczej potwierdziła niewystarczającą skuteczność komunikacji wewnętrznej, niedostateczne zasoby kadrowe oraz ograniczone możliwości udziału w specjalistycznych szkoleniach (z uwagi na ich brak na rynku szkoleniowym). Dotychczasowe działania podejmowane w zakresie poprawy komunikacji zostały uznane przez pracowników jako nieefektywne, zwłaszcza w zakresie przekazywania informacji dotyczących ogółu pracowników.

Należy nadmienić, że większość obszarów kontroli zarządczej w RDOŚ w Olsztynie funkcjonowało w sposób prawidłowy, w oparciu o obowiązujące w jednostce procedury i zarządzenia, a także o wytyczne określone w „Komunikacie Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych” z dnia 16 grudnia 2009 r. a wystąpienie incydentalnych zdarzeń nie miało wpływu na realizację celów nadrzędnych jednostki.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W celu usprawnienia systemu kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w 2019 r. planuje się podjęcie szeregu działań zmierzających do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w RDOŚ w Olsztynie, a w szczególności:

Lp.	Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej ¹⁾	Termin realizacji
1.	Kontynuowanie procedury sporządzania przez kierowników komórek organizacyjnych sprawozdań z terminowości realizowanych spraw.	sprawozdania miesięczne
2.	Monitorowanie stopnia wykonania mierników przez poszczególne komórki organizacyjne. Bieżąca wymiana informacji pomiędzy Koordynatorem ds. zarządzania ryzykiem a Głównym księgowym w zakresie wartości osiągniętych mierników.	Kwartalne zestawienia
3.	Objęcie kontrolą wewnętrzną obszarów działalności jednostki dotychczas niekontrolowanych lub tych, w których w roku poprzednim stwierdzono uzasadnione zastrzeżenia oraz objęcie wewnętrznym audytem środowiskowym wszystkich znaczących aspektów	do końca 2019 r.

	środowiskowych oraz pozostałych aspektów środowiskowych, które dotychczas nie były przedmiotem wewnętrznego audytu środowiskowego. Poddanie weryfikacji całego systemu zarządzania środowiskowego oraz poddanie walidacji deklaracji środowiskowej.	
4.	Przeprowadzenie okresowego przeglądu ryzyk celem określenia skuteczności podejmowanych działań w zakresie zarządzania ryzykiem. Weryfikacja istniejących procedur pod kątem zapobieżenia zmaterializowania się ryzyka. Doskonalenie procedur wewnętrznych w zakresie kontroli zarządczej i zarządzania środowiskowego.	do 30.VII.2019 r.
5.	Kontynuowanie działań zmierzających do poprawy komunikacji pomiędzy wydziałami poprzez organizowanie przez Naczelników Wydziałów cyklicznych spotkań z podległymi pracownikami celem omawiania kwestii problematycznych, występujących w zadaniach merytorycznych (wypracowanie jednolitego trybu postępowania) oraz przekazywania najistotniejszych informacji dotyczących ogółu pracowników.	cykliczne spotkania z pracownikami
6.	Przegląd procedur obowiązujących w jednostce oraz ich aktualizacja.	do 30.XII.2019 r.
7.	Omawianie na naradach kierownictwa jednostki wszystkich zdarzeń (przypadków) wiążących się z możliwością wystąpienia ryzyka oraz wypracowywanie metod przeciwdziałania ryzyku. Podejmowanie działań zmierzających do ujednoczenia prowadzonych postępowań administracyjnych. Omawianie przypadków trudnych i problematycznych.	Cykliczna organizacja narad kierownictwa RDOŚ – w miarę potrzeb

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. W celu usprawnienia w 2018 r. procesu kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, podjęto następujące działania:
 - 1) Wdrożono procedury wewnętrzne dotyczące kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem, które zostały powiązane z elementami zarządzania środowiskowego oraz z budżetem zadaniowym jednostki. Obecnie Plany działalności poszczególnych komórek organizacyjnych precyzyjnie wskazują zadania i mierniki służące realizacji celu, a także identyfikują ryzyko i określają działania (mechanizmy kontroli) jakie są podejmowane w celu jego zminimalizowania do poziomu akceptowalnego.
 - 2) Pełnomocnik ds. kontroli zarządczej we współpracy z Pełnomocnikiem ds. Systemu Zarządzania Środowiskowego analizowali zidentyfikowane w jednostce ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa ich wystąpienia, wpływu i istotności. W 2018 r. nie stwierdzono wystąpienia niezgodności, które inicjowałyby podjęcie działań korygujących (wystawienia kart działań korygujących). W sposób ciągły zapewniano utrzymanie i doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania środowiskowego oraz istniejących wymagań. Działania te uwzględniały ryzyka, czyli potencjalne niekorzystne wpływy (zagrożenia) i szanse, czyli potencjalne korzystne wpływy.
 - 3) Po I półroczu 2018 r. dokonano okresowego przeglądu ryzyk celem określenia skuteczności podejmowanych działań w zakresie zarządzania ryzykiem.
 - 4) Naczelniczy wydziałów składali miesięczne sprawozdania z terminowości realizowanych spraw.
 - 5) Pracownicy jednostki na bieżąco byli zapoznawani z nowo wprowadzanymi regulacjami wewnętrznymi.
 - 6) Organizowano cykliczne spotkania kierownictwa jednostki celem omówienia bieżących spraw organizacyjnych jednostki, realizacji nowych zadań wynikających z unormowań prawnych, a także wszystkich zdarzeń wiążących się z możliwością wystąpienia ryzyka oraz koniecznością wdrożenia odpowiednich mechanizmów kontroli (działań korygujących i zapobiegawczych).

- 7) Organizowano szkolenia wewnętrzne dla pracowników jednostki z zakresu nowelizacji ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz ochrony danych osobowych.
- 8) Kontynuowano wdrażanie systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, który powiązany jest z platformą e-PUAP. Funkcjonujący system ma na celu usprawnić: wykonywanie czynności kancelaryjnych oraz monitorowanie terminowości realizowanych spraw, zapewnić przepływu informacji pomiędzy wydziałami, a także wpłynąć na ograniczenie wydatkowania środków finansowych na usługi pocztowe.
- 9) Z uwagi na niedostateczny przepływ informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi, naczelnicy wydziałów organizowali cykliczne spotkania z podległymi pracownikami celem przekazania bieżących informacji niezbędnych do realizacji powierzonych zadań, omówieniu nowych uregulowań prawnych oraz kwestii problematycznych występujących w zadaniach merytorycznych.
- 10) Pracownicy jednostki zostali zapoznani z planem działalności RDOŚ na 2018 r. oraz planami wydziałowymi. Powyższe dokumenty zostały umieszczone w systemie wewnętrznej poczty elektronicznej, co umożliwi pracownikom bieżący wgląd do materiałów.
- 11) Przeprowadzono kontrole wewnętrzne w zakresie:
 - przestrzegania przepisów prawa (z uwzględnieniem terminowości) oraz procedur obowiązujących podczas wydawania uzgodnień decyzji o warunkach zabudowy,
 - prowadzenia ewidencji wpływających zażaleń i odwołań na prowadzone postępowania administracyjne,
 - weryfikacji postępowań administracyjnych prowadzonych przez Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko i Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 w zakresie akceptowania spraw, określonego autora opracowania.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości były podstawą do sporządzenia zaleceń pokontrolnych lub podjęcia stosownych działań.

2. Pozostałe działania:

- 1) W ramach funkcjonującego w jednostce systemu zarządzania środowiskowego wg EMAS przeprowadzono 7 audytów wewnętrznych, które miały na celu ocenę tego systemu, pod względem skuteczności i efektywności, w tym jego zgodności z polityką środowiskową oraz przestrzeganiem wymagań prawnych i innych dotyczących ochrony środowiska.

Audyty obejmowały w szczególności pośrednie aspekty środowiskowe, tj. znaczące aspekty środowiskowe oraz pozostałe, które dotychczas nie były przedmiotem wewnętrznego audytu środowiskowego. W następstwie przeprowadzonych wewnętrznych audytów środowiskowych nie stwierdzono niezgodności. Odnotowano natomiast jedno spostrzeżenie, które dotyczyło nie ustanowienia w 2018 r. żadnych planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Wskazano, że na koniec 2017 r., 33 obszary Natura 2000 spośród 56, dla których RDOŚ w Olsztynie jest właściwy do ustanowienia dokumentu planistycznego, posiadały ten dokument. Dodano jednak, że w 2017 r. RDOŚ w Olsztynie rozpoczął realizację projektu pn. „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*”. Rozszerzenie zakresu projektu, zmiana harmonogramu jego realizacji oraz oczekiwanie na decyzję NFOŚiGW o zapewnieniu finansowania, wstrzymało prace nad ustanowieniem nowych planów zadań ochronnych. Ponadto wewnętrznym audytem środowiskowym objęto stanowisko Regionalnego Konserwatora Przyrody, czyli przedstawiciela najwyższego kierownictwa.

W ramach systemu poddano ponownej analizie wszystkie aspekty środowiskowe zidentyfikowane w jednostce. Podobnie jak w roku ubiegłym stwierdzono, że dla Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie znaczącymi aspektami środowiskowymi są pośrednie aspekty środowiskowe wynikające z zadań realizowanych przez instytucję. Niemniej bezpośrednio aspekty środowiskowe, które dla jednostki okazały się nieznaczące, są zachowywane jako dobre praktyki „zielonej administracji”. Przeprowadzony w 2018 r. przegląd środowiskowy wykazał, że wprowadzono odpowiednie zalecenia dotyczące doskonalenia systemu. Wszelkie działania mające na celu ocenę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego zostały wykorzystane w ramach prac zmierzających do aktualizacji deklaracji środowiskowej, zgodnie z wymogami rozporządzenia EMAS. Zaktualizowana deklaracja środowiskowa została przesłana do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, który utrzymał rejestrację organizacji w rejestrze

EMAS pod numerem PL 2.28-002-73.

Ponadto w 2018 r. Pełnomocnik do spraw Systemu Zarządzania Środowiskowego oraz audytor wewnętrzny przeprowadzili audyt wewnętrzny w zakresie bezpieczeństwa informacji w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Obowiązek przeprowadzenia takiego audytu wynika z § 20 ust. 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2247). Audytem objęto stanowisko pracy Administratora Bezpieczeństwa Informacji oraz Administratora Bezpieczeństwa Systemów Informatycznych, a jego zakres dotyczył: obiegu dokumentów w urzędzie, systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych, dokumentów z zakresu bezpieczeństwa informacji, zaangażowania kierownictwa podmiotu, analizy zagrożeń związanych z przetwarzaniem danych osobowych, inwentaryzacji sprzętu i oprogramowania informatycznego, zarządzania uprawnieniami do pracy w systemach informatycznych, szkolenia pracowników zaangażowanych w proces przetwarzania danych, pracy na odległość i mobilnego przetwarzania danych, serwisu sprzętu informatycznego i oprogramowania, procedury zgłaszania incydentów naruszenia BDO, audytu wewnętrznego z zakresu BDO, kopii zapasowych, projektowania, wdrażania i eksploatacji systemów teleinformatycznych, zabezpieczenia techniczno-operacyjnego dostępu do informacji, zabezpieczenia techniczno-organizacyjnego systemów informatycznych, rozliczalności działań w systemach teleinformatycznych.

Na podstawie przeprowadzonego audytu wewnętrznego stwierdzono, że zarządzanie bezpieczeństwem informacji w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie przebiega w sposób prawidłowy, z koniecznością podjęcia jednak określonych czynności w celu usprawnienia bezpieczeństwa informacji w jednostce.

- 2) Zapewniono właściwe gospodarowanie majątkiem Regionalnej Dyrekcji poprzez bieżące prowadzenie ewidencji mienia, co umożliwia sprawowanie skutecznego nadzoru nad składnikami majątku oraz jego ochroną.
- 3) Przeprowadzono samoocenę systemu kontroli zarządczej oraz dokonano jej syntetycznej analizy. Wyniki samooceny zostaną omówione na naradzie kierownictwa celem podjęcia skutecznych działań, zmierzających do uregulowania kwestii podnoszonych w kwestionariuszach przez ankietowanych.
- 4) W stworzonym systemie wewnętrznej poczty elektronicznej na bieżąco umieszczano akty wewnętrzne obowiązujące w jednostce oraz wzory dokumentów obowiązujących w jednostce.
- 5) Naczelnicy wydziałów na bieżąco dokonywali weryfikacji zakresów czynności oraz opisów stanowisk pracy podległych pracowników.
- 6) Opracowano i wdrożono procedury mające na celu zapewnienie przetwarzania danych osobowych w Regionalnej Dyrekcji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz

